

بسم الله الرحمن الرحيم

١٩٩٨



دانشگاه اصفهان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه جغرافیا

## پایان نامه دکتری رشته جغرافیا گرایش اقلیم شناسی

### تحلیل سینوپتیکی ترازهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر (ایران)

استاد راهنما :

دکتر جواد خوشحال دستجردی

استاد مشاور :

دکتر حسنعلی غیور

پژوهشگر :

عبدالعظیم قانقرمه

۱۳۸۸/۱۰/۲۷

جذب اطلاعات پژوهشی  
در تحلیل سینوپتیکی

شهریور ماه ۱۳۸۸

۱۲۹۹۵۸

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات ، ابتكارات  
و نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه  
متعلق به دانشگاه اصفهان است.

شیوه تکمیلی پایان نامه  
دراست شده است  
تکمیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان



دانشگاه اصفهان  
دانشکده ادبیات و علوم انسانی  
گروه جغرافیا

## پایان نامه دکتری رشته جغرافیا گرایش اقلیم شناسی

آقای عبدالعظیم قانقرمه تحت عنوان :

### تحلیل سینوپتیکی ترازهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر (ایران)

در تاریخ ۱۸/۶/۱۳۸۸ توسط هیات داوران زیر بررسی و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

- با مرتبه علمی استاد امضاء
- ۱- استاد راهنمای پایان نامه دکتر جواد خوشحال دستجردی با مرتبه علمی استاد دیار امضاء
  - ۲- استاد مشاور پایان نامه دکتر حسنعلی غیور
  - ۳- استاد داور داخل گروه دکتر سعید موحدی
  - ۴- استاد داور داخل گروه دکتر داریوش رحیمی
  - ۵- استاد داور خارج از گروه دکتر حسن لشکری
  - ۶- استاد داور خارج از گروه دکتر قاسم عزیزی

امضای مدیر گروه

دکتر صیدائی

تَقْدِيمٍ بِهِ هَدْسِرٍ ۖ

دَفَّرَانِ عَزِيزٍ دُنْيَا ۖ وَبَرِيَا ۖ

## چکیده

افزایش ناگهانی سطح آب دریاها ( یا تراز توفانی) در دوره های زمانی کوتاه مدت چند ساعته تا چند روزه اثرات مخربی در نواحی ساحلی ایجاد می کند که از آجمله می توان به تخریب سازه های آبی ، بنادر ، ساختمانهای ساحلی و همچنین آبگرفتگی نواحی زیادی از اراضی اشاره نمود. عامل اصلی این پدیده بر سطح دریا ناشی از تاثیر نیروی باد و یا تغییرات فشار هوا می باشد. بنابراین هدف اصلی این تحقیق شناسایی انواع الگوهای آب و هوایی است که می تواند مولد ترازهای توفانی باشد تا بوسیله شناسایی آنها امکان پیش گویی ترازهای توفانی در سواحل مذکور میسر گردد.

پژوهش حاضر با استفاده از داده های همدیدی و آمارهای ساعتی ماخوذ از CDC و ایستگاه های ترازوستنجی در سواحل جنوبی دریای خزر به روش کتابخانه ای و به شیوه همدیدی (محیطی به گردشی) در محدوده ۲۰ درجه غربی تا ۸۰ درجه شرقی و ۲۰ درجه تا ۷۰ درجه شمالی انجام شده است. ترتیب کار به این صورت بود که ابتدا تقویم ترازهای توفانی از مشاهدات انجام شده استخراج و سپس انواع الگوهای آب و هوایی موجود یا موثر بر آنها شناسایی شدند آنگاه الگوهای شناسایی شده به روش پس روی تا منشاء تشکیل هر الگو ردگیری و این مناطق کشف گردیدند. در پایان سامانه های موجود ترازهای توفانی بر اساس الگوهای پریندیشان در هنگام اثرگذاری و ایجاد تورم در سطح دریا تیپ بندی شدند.

یافته های این پژوهش حاکی از آن است که:

۱. در سواحل جنوبی دریای خزر ترازهای توفانی در اثر ورود سامانه هایی از ۱۵ منطقه جغرافیایی به ترتیب ذیل ایجاد شده اند : دریای بارانتز<sup>(۱)</sup> ، سیبری<sup>(۲)</sup> ، شبه قاره هند<sup>(۳)</sup> ، جنوب خلیج فارس<sup>(۴)</sup> ، دریای سرخ<sup>(۵)</sup> ، شمال افریقا<sup>(۶)</sup> ، مدیترانه شرقی<sup>(۷)</sup> ، مدیترانه میانی<sup>(۸)</sup> ، مدیترانه غربی و شمالغرب افریقا<sup>(۹)</sup> ، قطب<sup>(۱۰)</sup> ، شمالغرب اروپا ( اسکاندیناوی)<sup>(۱۱)</sup> ، شمال اطلس شمالی (ایسلند)<sup>(۱۲)</sup> ، اروپای مرکزی<sup>(۱۳)</sup> ، میانه اطلس شمالی<sup>(۱۴)</sup> و جنوب اطلس شمالی (آزور)<sup>(۱۵)</sup>.

۲. سامانه های موجود ترازهای توفانی در سواحل جنوبی این دریا در مناطق منشاء شامل الگوهای چرخدنی و الگوهای واچرخدنی می باشند. سامانه های چرخدنی در همه مناطق ذکر شده در بند ۲ بجز مناطق شماره های ۲ و ۱۰ و سامانه های واچرخدنی نیز در همان مناطق بجز شماره های ۳ ، ۴ ، ۵ و ۷ تشکیل شده اند.

۳. در سواحل جنوبی دریای خزر در دوره آماری ۵۸ ساله در حدود ۱۰۴۱ تراز توفانی بیش از ۲۰ سانتیمتر شناسایی شد که توسط ۱۴۷۰ سامانه آب و هوایی بوجود آمده اند.

۴. سامانه های موجود ترازهای توفانی هنگام اثرگذاری و ایجاد تورم سطح دریا ۹ تیپ همدیدی شامل یک تیپ زین مانند ، یک تیپ چرخدنی ، چهار تیپ واچرخدنی ، یک تیپ زبانه چرخدنی و دو تیپ زبانه واچرخدنی را نمایان می سازد. علت تعدد الگوها در بعضی از تیپ ها بدلیل آرایش مکانی و شدت عمل آنها می باشد.

۵. بیشترین ارتفاع تورم آب دریا در سواحل جنوبغربی دریای خزر در زمان استقرار الگوی خوشه چهارم و بیشترین فراوانی آن در زمان استقرار الگوی خوشه دوم بوده است در حالی که در سواحل جنوبشرقی خزر بیشترین ارتفاع تورم آب در زمان استقرار خوشه پنجم و بیشترین فراوان آن با الگوی خوشه هشتم همراه بوده است.

۶۲ درصد از سامانه های موجود ترازهای توفانی در سواحل جنوبی دریای خزر نشان می دهد که ۷۹ درصد سامانه های موجود سواحل جنوبشرقی نیز چرخدنده می باشند.

۷. طولانی ترین مسیر حرکتی سامانه های واچرخدنی از منشاء جنوب اطلس شمالی با ۷۲۱۷ کیلومتر به دریای خزر می رسد و سرعت متوسط حرکت سامانه از این منشاء  $48/4$  کیلومتر در ساعت است و کوتاه ترین آن نیز از منشاء سیبری با ۳۲۵۱ کیلومتر و با سرعت  $26/9$  کیلومتر در ساعت بوده است.

۸. طولانی ترین مسیر حرکتی سامانه های چرخدنی نیز از منشاء جنوب اطلس شمالی با ۷۳۹۲ کیلومتر مشخص می گردد که سرعت متوسط حرکت آن  $50/7$  کیلومتر در ساعت و کوتاه ترین آن نیز از منشاء جنوب خلیج فارس با ۲۴۷۹ کیلومتر و با سرعت  $87/6$  کیلومتر در ساعت آشکار می گردد.

۹. از جمله مهمترین عامل تراز توفانی سواحل جنوبی دریای خزر طول مسیر وزش باد بر روی بدن آبی است یعنی هرچه طولانی تر باشد اثر گذاری آن بر سطح دریا طولانی تر می گردد. علاوه بر این استقرار الگوهای همگرایی باد در روی دریا و نواحی مجاور از عوامل اصلی دیگر تورم آب می باشد.

با توجه به فرضیه تحقیق مبنی بر وجود ارتباط ترازهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر با الگوهای همیدیدی مشخص می گردد که همزمان با تورم سطح آب در سواحل جنوبی خزر  $9$  الگوهای آب و هوایی مشخص که حالات متفاوتی از سامانه های چرخدنی و واچرخدنی بر روی دریای خزر و نواحی مجاور حاکم می گرددند که از  $15$  منطقه جغرافیایی به سوی این دریا سرازیر شده اند و با توجه به شکل هندسی دریای خزر مسیرهای وزش باد در هنگام استقرار سامانه های واچرخدنی از جهات شمالغرب تا شرق بر روی بدن آبی بیشترین طول وزش باد بوجود می آورند و همچنین از نظر تداوم زمانی سامانه های واچرخدنی از عمر طولانی تری برخوردارند. این حالات تقریباً در تمامی سامانه های واچرخدنی همزمان ترازهای توفانی سواحل جنوبی دیده شده است. از طرف دیگر طول وزش باد در هنگام استقرار الگوهای چرخدنی نسبتاً کوتاه تر از واچرخدنها می باشند اما بارها همزمان با استیلایی چرخدندهای وسیع در شمال دریای خزر، طول وزش باد از شمال تا جنوب دریای خزر کشیده شده است. از طرف دیگر سامانه های چرخدنی با مراکز (کم فشار) و خطوط (جهه) همگرایی باد بر روی دریا ظاهر شده اند و معمولاً از غرب خزر جنوبی به سوی شرق هدایت می شوند.

**واژه های کلیدی:** سینوپتیک ، ترازهای توفانی ، تقویم ترازهای توفانی ، سامانه چرخدنی ، سامانه واچرخدنی ، الگوهای آب و هوایی ، مسیرهای وزش باد ، خطوط همگرایی باد.

## فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱	- هدف از تحقیق.....
۲	- محدوده مورد مطالعه.....
۳	- فرضیات تحقیق.....
۴	- مواد و روش ها.....
۵	- ابزار تحقیق .....
۶	- پیشینه تحقیقات .....
فصل دوم: عوامل موثر بر تراز توفانی دریا	
۷	- بالا آمدن ناگهانی سطح دریا .....
۸	- مد توفان .....
۹	- خیزاب ناشی از باد .....
۱۰	- امواج دریایی .....
۱۱	- چگونگی شکل گیری امواج ناشی از باد .....
۱۲	- خیزاب ناشی از موج .....
۱۳	- بالاروی موج روی سواحل .....
۱۴	- روش های برآورد تراز توفانی سواحل دریاهای .....
۱۵	- روش تجربی.....
۱۶	- روش مدل عددی .....
۱۷	- روش مطالعه همدیدی .....
۱۸	- ویژگی های جغرافیایی دریای خزر و سواحل جنوبی آن
۱۹	- موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه .....
۲۰	- ویژگی های جغرافیایی سواحل جنوبی دریای خزر .....
۲۱	- ۱-۱-۳ - موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه .....
۲۲	- ۱-۲-۳ - ویژگی های جغرافیایی سواحل جنوبی آن .....
۲۳	- ۱-۳-۳ - ویژگی های جغرافیایی سواحل جنوبی آن .....

عنوان		صفحه
۲-۱-۳- توبوگرافی سواحل جنوبی دریای خزر .....	۲۶	۲۶
۳-۱-۳- زمین شناسی سواحل جنوبی دریای خزر.....	۲۶	۲۶
۴-۱-۳- ژئومورفولوژی سواحل جنوبی دریای خزر.....	۲۹	۲۹
۵-۱-۳- اقلیم سواحل جنوبی دریای خزر .....	۳۱	۳۱
۶-۱-۳- عوامل اقلیمی سواحل جنوبی دریای خزر.....	۳۱	۳۱
۷-۱-۳- عناصر اقلیمی موثر بر سواحل جنوبی دریای خزر .....	۳۲	۳۲
۸-۱-۳- دمای سواحل جنوبی خزر.....	۳۲	۳۲
۹-۱-۳- رطوبت نسبی در سواحل جنوبی دریای خزر.....	۳۳	۳۳
۱۰-۱-۳- بارش سواحل جنوبی دریای خزر.....	۳۴	۳۴
۱۱-۱-۳- باد سواحل جنوبی دریای خزر.....	۳۸	۳۸
۱۲-۱-۳- باد پهنه آبی دریای خزر .....	۵۱	۵۱
۱۳-۱-۳- فراوانی بادهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر.....	۵۱	۵۱
۱۴-۱-۳- هیدرولوژی سواحل جنوبی دریای خزر .....	۵۵	۵۵
۲-۳- ویژگی های دریای خزر.....	۶۲	۶۲
۱-۲-۳- موقعیت دریای خزر.....	۶۲	۶۲
۲-۲-۳- ویژگی های هندسی دریای خزر.....	۶۲	۶۲
۳-۲-۳- اقلیم دریای خزر.....	۶۵	۶۵
۴-۲-۳- خصوصیات میدان فشار موثر بر دریای خزر .....	۶۵	۶۵
۵-۲-۳- دمای هوای همجوار دریای خزر .....	۶۷	۶۷
۶-۲-۳- دمای لایه سطحی دریای خزر .....	۶۹	۶۹
۷-۲-۳- رطوبت نسبی در سطح دریای خزر .....	۷۱	۷۱
۸-۲-۳- سرعت باد بر فراز دریای خزر .....	۷۲	۷۲
۹-۲-۳- بیلان آبی و نوسانات تراز دریای خزر .....	۷۴	۷۴
۱۰-۲-۳- نوسان سطح آب دریای خزر .....	۷۵	۷۵
۱۱-۲-۳- ویژگی های دریایی خزر.....	۷۶	۷۶

صفحه	عنوان
۷۶	۱-۱۲-۲-۳- امواج دریای خزر.....
۷۹	۲-۱۲-۲-۳- جریان های دریایی خزر.....
۸۲	۳-۱۲-۲-۳- شوری آب دریای خزر.....

فصل چهارم: فراوانی تراز توفانی سواحل جنوبی دریای خزر	
۸۵.	۴-۱- ترازهای توفانی.....
۸۶.	۴-۲- ایستگاه بندرانزلی.....
۸۶	۴-۱- ارتفاع تراز توفانی .....
۸۹	۴-۲- تداوم زمانی.....
۹۴	۴-۳- ایستگاه آشوراده .....
۹۴	۴-۴- ارتفاع تراز توفانی.....
۹۵	۴-۲-۳- تداوم زمانی.....
۱۰۰	۴-۴- رابطه افزایش تراز آب دریا با تداوم استقرار الگوی همدیدی.....
۱۰۱	۴-۵- رابطه تداوم استقرار الگوهای گردشی با افزایش تراز آب دریا.....
۱۰۳	۴-۶- تاثیر الگوهای گردشی بر سطح دریا و نواحی مجاور .....
۱۰۳	۴-۱-۶- خوشه یکم .....
۱۰۳	۴-۱-۶-۱- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی دریای خزر.....
۱۰۵	۴-۱-۶-۲- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال.....
۱۰۵	۴-۱-۶-۳- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال .....
۱۰۶	۴-۱-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوشه یکم و تغییرات تراز آب .....
۱۰۷	۴-۲-۶-۴- خوشه دوم .....
۱۰۷	۴-۱-۲-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی دریای خزر .....
۱۰۷	۴-۲-۲-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال .....
۱۰۸	۴-۲-۳-۲-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکالی .....
۱۰۸	۴-۲-۴-۲-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوشه دوم و تغییرات تراز آب.....

عنوان	صفحه
۳-۶-۴- خوشه سوم	۱۰۹
۴- ۱-۳-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی سطح دریا	۱۰۹
۴- ۲-۳-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۰۹
۴- ۳-۳-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۰
۴- ۴-۳-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوشه سوم و تغییرات تراز دریا	۱۱۱
۴- ۴-۶-۴- خوشه چهارم	۱۱۱
۴- ۱-۴-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی سطح دریا	۱۱۱
۴- ۲-۴-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۲
۴- ۳-۴-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۲
۴- ۴-۴-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوشه چهارم و تغییرات تراز آب	۱۱۳
۴- ۵-۶-۴- خوشه پنجم	۱۱۴
۴- ۱-۵-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی دریای خزر	۱۱۴
۴- ۲-۵-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۴
۴- ۳-۵-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۵
۴- ۴-۵-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوشه پنجم و تغییرات تراز آب	۱۱۵
۴- ۶-۶-۴- خوشه ششم	۱۱۶
۴- ۱-۶-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی سطح دریا	۱۱۶
۴- ۲-۶-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۶
۴- ۳-۶-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۷
۴- ۴-۶-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوشه پنجم و تغییرات تراز آب	۱۱۸
۴- ۷-۶-۴- خوشه هفتم	۱۱۸
۴- ۱-۷-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی سطح دریا	۱۱۸
۴- ۲-۷-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۹
۴- ۳-۷-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۱۹

عنوان		صفحه
۴-۷-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوش پنجم و تغییرات تراز آب	۱۲۰	۱۲۰
۴-۸-۶-۴- خوش هشتم	۱۲۰	۱۲۰
۴-۱-۸-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی سطح دریا	۱۲۰	۱۲۰
۴-۲-۸-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۲۰	۱۲۰
۴-۳-۸-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۲۲	۱۲۲
۴-۴-۸-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوش پنجم و تغییرات تراز آب	۱۲۲	۱۲۲
۴-۹-۶-۴- خوش نهم	۱۲۲	۱۲۲
۴-۱-۹-۶-۴- الگوی باد ارتفاع ۱۰ متری بر روی سطح دریا	۱۲۲	۱۲۲
۴-۲-۹-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۲۳	۱۲۳
۴-۳-۹-۶-۴- الگوی پربندی تراز ۵۰۰ هکتوپاسکال	۱۲۳	۱۲۳
۴-۴-۹-۶-۴- همزمانی استقرار الگوی همدیدی خوش پنجم و تغییرات تراز آب	۱۲۴	۱۲۴

#### فصل پنجم: منشاء الگوهای همدیدی موجود ترازهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر

۱-۵- منشاء سامانه های همدیدی	۱۲۶
۱-۶- سامانه های واچرخندی	۱۲۷
۱-۷- منطقه دریایی بارانتز	۱۲۷
۱-۸- ویژگی های عددی	۱۲۷
۱-۹- منطقه سیبری	۱۲۹
۱-۱۰- ویژگی های عددی	۱۲۹
۱-۱۱- منطقه شمال افریقا	۱۳۰
۱-۱۲- ویژگی های عددی	۱۳۰
۱-۱۳- منطقه مدیترانه میانی	۱۳۱
۱-۱۴- ویژگی های عددی	۱۳۱
۱-۱۵- منطقه مدیترانه غربی (اروپای غربی) و شمالغرب افریقا	۱۳۲
۱-۱۶- ویژگی های عددی	۱۳۲
۱-۱۷- منطقه قطب	۱۳۳

عنوان		صفحه
۱-۷-۲-۵ - ویژگی های عددی	۱۳۳	
۸-۲-۵ - منطقه شمالغرب اروپا (اسکاندیناوی)	۱۳۴	
۱-۸-۲-۵ - ویژگی های عددی	۱۳۴	
۹-۲-۵ - منطقه شمال اطلس شمالی	۱۳۵	
۱-۹-۲-۵ - ویژگی های عددی	۱۳۵	
۱۰-۲-۵ - منطقه اروپای مرکزی	۱۳۶	
۱-۱۰-۲-۵ - ویژگی های عددی	۱۳۶	
۱۱-۲-۵ - منطقه میانه اطلس شمالی	۱۳۷	
۱-۱۱-۲-۵ - ویژگی های عددی	۱۳۷	
۱۲-۲-۵ - منطقه جنوب اطلس شمالی (آزور)	۱۳۸	
۱-۱۲-۲-۵ - ویژگی های عددی	۱۳۸	
۳-۵ - منشاء سامانه های چرخندی	۱۳۹	
۱-۳-۵ - منطقه دریای بارانتز	۱۴۰	
۱-۱-۳-۵ - ویژگی های عددی	۱۴۰	
۲-۳-۵ - منطقه شبه قاره هند	۱۴۲	
۱-۲-۳-۵ - ویژگی های عددی	۱۴۲	
۱-۳-۵ - منطقه جنوب خلیج فارس (عربستان)	۱۴۳	
۱-۳-۳-۵ - ویژگی های عددی	۱۴۳	
۴-۳-۵ - منطقه دریای سرخ (سودانی)	۱۴۴	
۱-۴-۳-۵ - ویژگی های عددی	۱۴۴	
۵-۳-۵ - منطقه شمال افریقا	۱۴۵	
۱-۵-۳-۵ - ویژگی های عددی	۱۴۵	
۶-۳-۵ - منطقه مدیترانه شرقی	۱۴۶	
۱-۶-۳-۵ - ویژگی های عددی	۱۴۶	
۷-۳-۵ - منطقه مدیترانه میانی	۱۴۷	

عنوان		صفحه
۱۴۷	-۱-۷-۳-۵	ویژگی های عددی
۱۴۸	-۸-۳-۵	منطقه مدیترانه غربی و شمالغرب آفریقا
۱۴۸	-۱-۸-۳-۵	ویژگی های عددی
۱۴۹	-۹-۳-۵	منطقه شمالغرب اروپا (شمال اطلس شمالی)
۱۴۹	-۱-۹-۳-۵	ویژگی های عددی
۱۵۰	-۱۰-۳-۵	منطقه شمال اطلس شمالی (ایسلند)
۱۵۰	-۱-۱۰-۳-۵	ویژگی های عددی
۱۵۱	-۱۱-۳-۵	منطقه اروپای مرکزی
۱۵۱	-۱-۱۱-۳-۵	ویژگی های عددی
۱۵۲	-۱۲-۳-۵	منطقه میانه اطلس شمالی
۱۵۲	-۱-۱۲-۳-۵	ویژگی های عددی
۱۵۳	-۱۳-۳-۵	منطقه جنوب اطلس شمالی
۱۵۳	-۱-۱۳-۳-۵	ویژگی های عددی

#### فصل ششم: تیپ بندی الگوهای شاخص واچرخندی (به صورت پیوست الکترونیکی)

۱۵۶	-۱-۱-۶	الگوهای آرایش پریندی
۱۵۶	-۲-۶	واچرخندی های موجود ترازهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر
۱۵۶	-۱-۲-۶	الگوهای واچرخندی شمالگان دریایی
۱۵۷	-۲-۱-۱-۶	تیپ ۱ (دریای بارنتز)
۱۵۹	-۱-۱-۲-۶	الگوهای آرایش پریندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۱۶۰	-۲-۱-۱-۲-۶	الگوهای آرایش پریندی ترازهای فوقانی
۱۶۰	-۱-۲-۱-۱-۲-۶	الگوهای آرایش تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال
۱۶۱	-۲-۱-۱-۲-۲-۶	الگوهای آرایش تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال
۱۶۱	-۱-۲-۱-۳-۲-۶	الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۱۷۱	-۲-۱-۲-۱-۲-۶	تیپ ۲ (دریای بارنتز)

عنوان	صفحة
۱-۲-۱-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۷۲
۲-۲-۱-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۱۷۵
۱-۲-۲-۱-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۱۷۵
۲-۲-۱-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال	۱۷۵
۳-۲-۱-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۱۷۶
۲-۲-۶- الگوهای واچرخندی قطبی	۱۸۶
۱-۲-۲-۶- تیپ ۱ (قطبی)	۱۸۶
۱-۱-۲-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۸۷
۲-۱-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۱۸۸
۲-۲-۶- تیپ ۲ (قطبی)	۱۹۴
۱-۲-۲-۶- آرایش الگوی پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۱۹۵
۲-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۱۹۶
۱-۲-۲-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۱۹۶
۲-۲-۲-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال	۱۹۷
۳-۲-۶- الگوهای واچرخندی آسیابی	۲۰۵
۱-۳-۲-۶- تیپ ۱ (سیبری)	۲۰۵
۱-۱-۳-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۲۰۶
۲-۱-۳-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۲۰۷
۱-۲-۱-۳-۲-۶- الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال	۲۰۷
۲-۲-۱-۳-۲-۶- الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۲۰۸
۲-۳-۲-۶- تیپ ۲ (سیبری)	۲۱۵
۱-۲-۳-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۲۱۶
۲-۲-۳-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۲۱۸
۱-۲-۲-۳-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۲۱۸
۲-۲-۲-۳-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال	۲۱۹

صفحه	عنوان
۲۲۰	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۲۲۹	-تیپ ۳ (سیبری)
۲۳۰	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۲۳۱	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۲۳۱	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال
۲۳۲	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای بالاتر از ۷۰۰ هکتوپاسکال
۲۳۸	-الگوهای واخرخندی اطلس شمالی
۲۳۸	-تیپ ۱ (شمال اطلس شمالی)
۲۳۹	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۲۴۰	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۲۴۰	-الگوی آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال
۲۴۱	-الگوی آرایش پربندی تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال
۲۴۱	-الگوی آرایش پربندی ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۲۴۷	-تیپ ۲ (شمال اطلس شمالی)
۲۴۹	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۲۵۰	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۲۶۱	-تیپ ۳ (میانه اطلس شمالی)
۲۶۲	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۲۶۴	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۲۶۹	-تیپ ۴ (میانه اطلس شمالی)
۲۷۰	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۲۷۲	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۲۷۸	-تیپ ۵ (جنوب اطلس شمالی)
۲۸۰	-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۲۸۰	-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی

عنوان	صفحه
۶-۴-۲-۶- تیپ ۶ (جنوب اطلس شمالی)	۲۸۷
۶-۴-۲-۶- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۲۸۸
۶-۴-۲-۶- ۲- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۲۸۹
۶-۲-۵- ۵- الگوهای واچرخندی اروپایی	۲۹۳
۶-۲-۵- ۱- تیپ ۱ (اروپای شرقی)	۲۹۴
۶-۲-۵- ۱- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۲۹۵
۶-۲-۵- ۲- ۱- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۲۹۶
۶-۲-۵- ۲- ۲- تیپ ۲ (اروپای شرقی)	۳۰۴
۶-۲-۵- ۱- ۲- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۰۶
۶-۲-۵- ۲- ۲- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۰۶
۶-۲-۵- ۳- ۳- تیپ ۳ (شمالغرب اروپا)	۳۱۸
۶-۲-۵- ۱- ۳- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۱۹
۶-۲-۵- ۲- ۲- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۲۰
۶-۲-۵- ۴- ۴- تیپ ۴ (شمالغرب اروپا)	۳۲۶
۶-۲-۵- ۱- ۴- ۵- ۲- ۶- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۲۷
۶-۲-۵- ۲- ۴- ۵- ۲- ۶- ۲- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۲۸
۶-۲-۵- ۲- ۴- ۵- ۲- ۶- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۳۲۸
۶-۲-۵- ۲- ۴- ۵- ۲- ۶- ۲- الگوهای آرایش پربندی تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال	۳۲۸
۶-۲-۵- ۳- ۲- ۴- ۵- ۲- ۶- ۳- الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۳۲۹
۶-۲-۶- ۶- الگوهای واچرخندی مدیترانه ای	۳۳۵
۶-۲-۶- ۱- تیپ ۱ (مدیترانه غربی و شمالغرب افریقا)	۳۳۵
۶-۲-۶- ۱- ۱- ۶- ۲- ۶- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۳۷
۶-۲-۶- ۲- ۱- ۶- ۲- ۶- ۲- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۳۸
۶-۲-۶- ۱- ۲- ۶- ۲- ۶- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۳۳۸
۶-۲-۶- ۲- ۲- ۱- ۶- ۲- ۶- ۲- ۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال	۳۳۹

عنوان	صفحة
۳-۲-۱-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۳۳۹
۲-۶-۲-۶- تیپ ۲ (م迪ترانه غربی و شمالغرب افریقا)	۳۴۹
۱-۲-۶-۲- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۵۰
۲-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۵۱
۱-۲-۶-۲-۶-۲- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۳۵۱
۲-۶-۲-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۷۰۰ ، ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۳۵۱
۳-۶-۲-۶- تیپ ۳ (م迪ترانه میانی)	۳۵۷
۱-۳-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۵۸
۲-۳-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۶۰
۱-۲-۳-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۳۶۰
۲-۲-۳-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۷۰۰ ، ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۳۶۰
۴-۶-۲-۶- تیپ ۴ (م迪ترانه میانی)	۳۶۵
۱-۴-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۶۶
۲-۴-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۶۸
۱-۲-۴-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال	۳۶۹
۲-۲-۴-۶-۲-۶- الگوهای آرایش پربندی ترازهای ۷۰۰ ، ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۳۶۹

#### فصل هفتم: تیپ بندی الگوهای شاخص چرخندی (به صورت پیوست الکترونیکی)

۱-۷- چرخندی های موجود ترازهای توفانی سواحل جنوبی دریای خزر	۳۸۱
۱-۱-۱- الگوهای چرخندی شملگان دریایی	۳۸۱
۱-۱-۱-۱- تیپ ۱ (دریای بارنتز)	۳۸۱
۱-۱-۱-۱-۱- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال	۳۸۲
۱-۱-۱-۲- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی	۳۸۳
۱-۱-۱-۳- الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال	۳۸۴
۱-۱-۱-۴- الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال	۳۸۴

صفحه	عنوان
۳۸۹	- تیپ ۲ (دریای بارنتز)
۳۹۱	- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۳۹۱	- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۳۹۸	- الگوهای چرخندی اروپای شمالی و اطلس شمالی
۳۹۸	- تیپ ۱ (شمال اطلس شمالی)
۳۹۹	- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۰۱	- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۰۱	- الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال
۴۰۱	- الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۴۱۱	- تیپ ۲ (شمال اطلس شمالی)
۴۱۲	- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۱۳	- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۱۳	- الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال
۴۱۴	- الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۴۲۰	- الگوهای چرخندی اروپایی
۴۲۰	- تیپ ۱ (اروپای مرکزی)
۴۲۱	- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۲۲	- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۲۳	- الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و بالاتر
۴۲۹	- چرخندی مدیترانه‌ای
۴۲۹	- تیپ ۱ (مدیترانه غربی و شمال‌غرب افریقا)
۴۳۱	- الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۳۲	- الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۳۲	- الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال
۴۳۲	- الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال

صفحه	عنوان
۴۳۹	-۲-۴-۱-۷-تیپ ۲ ( مدیترانه غربی و شمالغرب افریقا )
۴۴۱	-۱-۲-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۴۱	-۲-۲-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۴۱	-۱-۲-۲-۴-۱-۷-الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال
۴۴۲	-۲-۲-۴-۱-۷-الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۴۴۷	-۱-۳-۴-۱-۷-تیپ ۳ ( مدیترانه میانی )
۴۴۸	-۱-۳-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۴۹	-۲-۳-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۵۵	-۱-۴-۴-۱-۷-تیپ ۴ ( دریای مدیترانه میانی )
۴۵۵	-۱-۴-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۵۷	-۲-۴-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۵۷	-۱-۲-۴-۴-۱-۷-الگوهای آرایش ترازهای ۸۵۰ و ۷۰۰ هکتوپاسکال
۴۵۷	-۲-۲-۴-۱-۷-الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۴۶۱	-۱-۴-۵-۱-۷-تیپ ۵ ( دریای مدیترانه شرقی )
۴۶۴	-۱-۵-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۶۴	-۲-۵-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۷۲	-۱-۴-۶-۱-۷-تیپ ۶ ( دریای مدیترانه شرقی )
۴۷۴	-۱-۶-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال
۴۷۵	-۲-۶-۴-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی ترازهای فوقانی
۴۷۵	-۱-۲-۶-۴-۱-۷-الگوهای آرایش تراز ۸۵۰ هکتوپاسکال
۴۷۶	-۲-۲-۶-۴-۱-۷-الگوهای آرایش تراز ۷۰۰ هکتوپاسکال
۴۷۶	-۳-۲-۶-۴-۱-۷-الگوهای آرایش ترازهای ۵۰۰ و ۲۰۰ هکتوپاسکال
۴۸۳	-۱-۵-۱-۷-چرخندهای فارسی عربی
۴۸۳	-۱-۵-۱-۷-تیپ ۱ ( فارسی عربی )
۴۸۴	-۱-۱-۵-۱-۷-الگوهای آرایش پربندی تراز ۱۰۰۰ هکتوپاسکال